

Posojilo s fiksno ali variabilno obrestno mero ali kaj tretjega?

Bojan Ivanc, Analitska skupina SKEP GZS

Izziv za poslovodstvo: »Smo v procesu nakupa novega stroja za družbo v tujini, ki naj bi ga uporabljali približno deset let. Obrestne mere so precej upadle in imamo dobro boniteto. Odločamo se za najem posojila, dilema je, ali vzeti posojilo po variabilni ali fiksni obrestni meri.«

Višina potrebnih finančnih sredstev, potencialni finančni viri, ročnost posojila in variabilnost osnovnega poslovanja (EBITDA) so ključni štirje dejavniki, ki naj vas vodijo pri tej odločitvi.

Finančna potreba

Od višine potrebnih finančnih sredstev je odvisno, ali lahko izbirate tudi med drugimi možnostmi financiranja nakupa. Ker trdite, da imate dobro boniteto, bi prišla v poštev izdaja dolgoročne obveznice, idealno 10-letne, ki običajno pomeni prosto razpolaganje s premoženjem oziroma nepremičninami.

V primeru bančnega posojila je namreč praksa, da je to zavarovano z nepremičninami ali drugimi sredstvi (lahko tudi patenti, obratnimi sredstvi). Pri majhni izdaji (ta vseeno znaša vsaj milijon evrov) bi lahko izdali zaprto serijo obveznic, ki bi jo vpisali dobro poučeni vlagatelji. Ti se namreč soočajo s primanjkljajem donosnih in varnih oblik za nalaganje svojih sredstev v upravljanju. Običajna praksa je, da je kupon fiksni.

Potencialni viri

Potencialni finančni viri so poleg bančnega posojila in že omenjene izdaje obveznice lahko še lastna sredstva (depoziti, kratkoročno finančno premoženje v lasti), ki jih trenutno ne potrebujete za financiranje obratnega kapitala ali varnostno rezervo. Govorimo o tako imenovani »non-core« likvidnem premoženju, kot so imetništvo manjšinskih delnic v lasti, državnih obveznic ...

Vrednotenja delnic kot obveznic na svetovnih kapitalskih trgih so po večletnih rasteh trenutno visoka, zato je zdaj primernejši čas za umik iz teh naložb, kot je bil leta 2009 in 2010. Poleg tega je potrebno imeti v mislih distribucijo finančnih virov. V kolikor ste pri bankah že zadolženi, je smiselno, da diverzificirate vire financiranja z izdajo obveznic.

Ročnost posojila

Ročnost posojila je morda najpomembnejša postavka, ki jo pri odločitvi ne smete zanemariti. V kolikor financirate dolgoročno sredstvo s kratkoročnim posojilom, se izpostavljate nevarnosti, da ne bo podaljša-no ter boste morali sredstvo (stroj) prodati po takrat znani tržni ceni. V kolikor vzamete dolgoročno posojilo ali izdate dolgoročno obveznico, je to seveda dražje, vendar vam znižuje tveganje financiranja.

Kakšne obresti

Pri tem se odpira tudi vprašanje o posojilu s fiksno ali variabilno obrestno mero. Obrestna mera pri prvem je sicer danes nižja, vendar to ne pomeni, da bo temu tako tudi v prihodnje. Kako se bodo gibale obresti v prihodnje, odraža trenutna fiksna obrestna mera, ki je tudi zelo upadla, vendar je od prve višje. Posojilo s fiksno obrestni mero omogoča varnost, predvidljivost pri stroških obresti ter potencialne prihranke v primeru, da bodo osnovne obrestne mere (Euribor) rasle hitreje kot se danes na trgu pričakuje. V kolikor že imate posojila z variabilno obrestno mero, je smiselno, da za vsaj del finančnih obveznosti plačujete fiksno. Finančni trgi so se namreč že velikokrat izkazali za nepredvidljive.

Stabilnost poslovanje

Variabilnost poslovanja je tista, ki prav tako prispeva k odločitvi o fiksni ali variabilni obrestni meri. V kolikor bo pričakovana EBITDA zaradi nakupa stroja nihala podobno kot poslovni cikel v Evropi, je smiselna uporaba variabilne obrestne mere, saj bo ECB vodila takšno denarno politiko, ki bo nižala Euribor v primeru recesije v Evropi. To sicer ni povsem fiksno pravilo, saj lahko nenaden porast cen surovin ECB prisili k višanju centralne obrestne mere z namenom umirjanja inflacije ob hkratnem gospodarskem upadu. V primeru stabilno rastoče EBITDA je najbolj oportuna odločitev fiksna obrestna mera.

Odgovor: Izberite posojilo s fiksno obrestno mero, pred tem pa razmislite, če se lahko financirate tudi brez bančnega posojila. gg

Če ste v bankah že zadolženi, je smiselno, da vire financiranja razpršite z izdajo obveznic.

Več o strokovnih publikacijah analitske skupine SKEP pri GZS

